

Invester med omtanke i ledige

En effektiv beskæftigelsesindsats kan betragtes som en samfundsmæssig investering. Det koster noget her og nu, men det kan betale sig på længere sigt.

Kronik

LENE ESPERSEN
formand for
Beskæftigelsesrådet

Når kalenderen snart skifter til 2018, skal 98 nye kommunalbestyrelser samles på landets rådhus. Kommunalpolitikere har af vælgerne fået tildelt et stort ansvar for at løse mange og komplekse udfordringer.

Jeg og resten af Beskæftigelsesrådet (BER) vil derfor gerne sætte spotlight på en af de største fælles udfordringer for alle landets kommuner. Arbejdsgiverne kigger oftere og oftere forgæves efter nye kvalificerede medarbejdere, og samtidig er der stadig ledige hos kommunernes jobcentre. I BER er vi enige om, at virksomhederne skal have adgang til den arbejdskraft, de har brug for. Vi er også enige om, at den positive udvikling, vi ser i dansk økonomi, skal bruges til også at hjælpe de mest udsatte ledige ind på arbejdsmarkedet. Derfor skal vi investere klogt i vores beskæftigelsespolitik.

I BER har vi set gode eksempler på kommuner, som er i fuld gang med at finde ud af, hvordan der kan investeres. Erfaringerne viser, at de rette investeringer i beskæftigelsesindsatsen betaler sig i form af lavere udgifter til overførselsindkomster. Kommunerne fik et klart økonomisk incitament til at investere i beskæftigelsesområdet, da en refusionsreform trådte i kraft

i januar 2016. Reformen indebærer groft sagt, at det bliver dyrere for kommunens økonomi, jo længere tid en borger har været på offentlig forsørgelse.

Det kræver grundige diskussioner og overvejelser at prioritere ressourcer, som rækker ud over årlige budgetter, hvor det undersøges, om en større investering "up front" på længere sigt kan reducere kommunens udgifter, fordi borgerne går fra at modtage offentlige ydelser til at være selvforsørgende gennem arbejde. Ikke to kommuner har de samme borgere, og derfor er det vigtigt at gå systematisk til værks, når man vælger redskaber i beskæftigelsesindsatsen. Det kan også indgå at afprøve nye redskaber og se, om resultaterne lever op til forventningerne.

Vi er godt rustet i Danmark til at arbejde endnu mere målrettet med beskæftigelsesindsatsen. Vi ved rigtig meget om, hvilke redskaber der virker bedst for hvilke borgere, og der udvikles lige nu værktøjer, der kan beregne det økonomiske afkast af en konkret investering i beskæftigelsesindsatsen i den enkelte kommune.

Derfor skal der fra min og resten af Beskæftigelsesrådets side lyde en klar opfordring til, at beskæftigelsespolitikken kommer til at stå højt på dagsordenen på landets byrådsmøder, og til at lokalpolitikkerne bruger kræfter på at finde ud af, hvordan man prioriterer og investerer i de indsats, som virker bedst. Det handler om sund fornuft og at sikre en god "business case" for kommunen. Den sunde fornuft og viden skal hjælpe borgere, der står uden for arbejdsmarkedet, med at komme i arbejde og dermed bidrage til et mere vel-

fungerende arbejdsmarked lokalt og nationalt.

Fra BER's side vil vi samtidig gerne pege på nogle områder, hvor vi især ser, at der kan sættes ind, så vi udnytter og imødekommer efterspørgslen på kvalificerede medarbejdere bedst muligt.

Vores fokus er på nogle målgrupper, som fylder relativt meget i ledighedsstatistikkerne – og som med en målrettet indsats kan blive medarbejdere på de virksomheder eller offentlige institutioner, som har brug for nye folk.

De nyuddannede. Ledigheden er stadig høj blandt de nyuddannede, ikke mindst på akademikerområdet. En af årsagerne er, at mange nyuddannede bor i uddannelsesbyerne, mens efterspørgslen på højt kvalificeret arbejdskraft er fordelt over hele landet. Mange virksomheder og arbejdsgivere forventer jobansøgninger fra ledige med erfaring. Det er derfor vigtigt, at jobcentre gør opmærksom på de muligheder, der er for at ansætte nyuddannede med tilskud eller i et virksomhedspraktikforløb.

Vi er i BER enige om, at vi skal gøre det nemmere og mere attraktivt for nyuddannede at tage et job i en anden kommune end den, de lige bor i. Det kræver selvfølgelig, at jobcentre har fokus på samarbejde.

På samme måde kan det være nødvendigt, at man som nyuddannet også søger et job, der ligger i kanten af ens fagområde. Det kræver lidt nytænkning – både fra arbejdsgiveren, fra den ledige og fra jobcentret.

Der er behov for opkvalificering. Samfundet udvikler sig hele tiden,

og det samme gør arbejdsgivernes behov for medarbejdere. Visse arbejdsfunktioner er på vej ud af arbejdsmarkedet, mens andre kommer til. En af grundene til, at vi kan have ledighed og mangel på arbejdskraft på samme tid, er, at lediges kvalifikationer ikke passer med arbejdsgivernes behov.

Derfor er vi i BER enige om, at opkvalificering af ledige skal ske målrettet mod de kvalifikationer, som virksomhederne har brug for, og særligt på de jobområder, hvor virksomhederne mangler medarbejdere. Vi skal bruge beskæftigelsesindsatsens muligheder for ud-

”

Vi skal gøre det nemmere og mere attraktivt for nyuddannede at tage et job i en anden kommune end den, de lige bor i.

dannelse og opkvalificering aktivt og direkte med særlig fokus på de personer, der står med forældede eller manglende kvalifikationer. Det gælder eksempelvis redskaber som opkvalificeringsjob, voksenlærlingeordningen, jobrotation og løntilskud, som alle giver mulighed for at blive opkvalificeret på en rigtig arbejdsplads.

Intet er så skidt, at det ikke er godt for noget. Manglen på medarbejdere er nemlig også en historisk chance for de borgere, som er på kanten og endnu ikke har fået fodfæste på arbejdsmarkedet.

Derfor er vi i BER enige om, at

det er nu, vi skal rette fokus mod de borgere, der er længst fra arbejdsmarkedet. Udgangspunktet skal være, at den første kontakt med jobcentret for de fleste er at blive mødt som jobparat. Unge, som er klar til det, skal hjælpes i uddannelse. For andre unge kan det første job være den rigtige start på arbejdslivet, som kan gøre dem klar til, at de senere vælger uddannelse. Der ligger også en stor opgave i at blive bedre til at vurdere flygtninge og familiesammenførtes kompetencer, så de medbragte færdigheder kan gøre gavn på arbejdsmarkedet, samtidig med at dansk sprog udvikles sammen med kollegaer på arbejdspladsen. For personer med handicap skal vi blive bedre til at skabe klarhed om støtteordninger og hjælpemidler. Det vil skabe større tryghed både hos den jobsøgende og hos den kommende arbejdsgiver.

Behovet for arbejdskraft betyder også, at der fortsat er muligheder for personer, der tænker på at forlade arbejdsmarkedet til fordel for efterløn eller folkepension.

I BER er vi enige om, at vi skal sikre, at mulighederne for at skifte arbejdsfunktion eller branche er så gode, at flere får lyst til at blive nogle ekstra år på arbejdsmarkedet, og at det sker i et sikkert og sundt arbejdsmiljø, så færrest muligt nedslides og kommer til skade.

Det kan være, at der er behov for, at en medarbejder skifter til nye eller anderledes arbejdsopgaver, som passer bedre til den enkelte. Samtidig ser vi på mulighederne for, hvordan personer, der allerede har trukket sig tilbage fra arbejdsmarkedet, kan blive opmærksomme på muligheder for at vende frivilligt tilbage til et arbejde.

Det var de fire vigtige spor i beskæftigelsesindsatsen, som vi i BER vil arbejde videre med i en national sammenhæng, og som kan være til inspiration for prioriteringsdiskussioner i kommunerne de næste fire år.

Fra Beskæftigelsesrådets side er vi enige om, at det har værdi at investere i fremtidens arbejdsmarked. Vi har derfor opfordret beskæftigelsesministeren til at tage en række initiativer inden for de fire spor.

Men i virkeligheden er det en investering, der kommer til at give allerstørst afkast, hvis vi som samfund løfter opgaverne i flok.

Beskæftigelsesrådet ønsker alle en god arbejdslyst med at udforme en solid beskæftigelsesindsats i alle landets kommuner til gavn for virksomheder og borgere uden arbejde.

Beskæftigelsesrådet er sammensat af repræsentanter fra arbejdsmarkedets parter samt KL, Danske Regioner og Danske Handicaporganisationer. Rådet har til opgave at rådgive beskæftigelsesministeren i spørgsmål om beskæftigelsespolitikken og medvirker på den måde i styringen af beskæftigelsesindsatsen.

